Ο ΑΓΙΟΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ

Μία ζωὴ πλήρης πίστεως-ἀγάπης καὶ σοφίας

58ον

ΕΠΕΙΔΗ ΑΙ ΦΗΜΑΙ περὶ ἐπικειμένης διαλύσεως τοῦ μοναστηριοῦ ἐξακολουθοῦσαν καὶ μάλιστα ἐπυκνοῦντο καὶ ἐν τῷ μεταξὺ ὄχι μόνον ἀπάντησιν δὲν ἔλαβεν ὁ Νεκτάριος εἰς τὴν πρὸς τὸν Μητροπολίτην Θεόκλητον ἐπιστολήν του, ἀλλὰ οὔτε ἕνα τυπικὸ «εὐχαριστῶ» γιὰ τὴν ἀποστολὴ τοῦ τελευταίου βιβλίου του μὲ θερμοτάτην πρὸς αὐτὸν ἀφιέρωσιν, στέλλει τὴν ἀκόλουθον ἐπίσημον αἴτησιν:

«Αἴτησις Νεκταρίου Κεφαλᾶ, Μητροπολίτου Πενταπόλεως. Πρὸς ἵδρυσιν καὶ ἀναγνώρισιν τῆς ἐν Αἰγίνῃ ἱδρυομένης Μονῆς ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἁγίας Τριάδος. Ἐν Αἰγίνῃ 20 Ἰουνίου 1914. Πρὸς τὴν Αὐτοῦ Σεβασμιότητα τὸν Πανιερώτατον Μητροπολίτην Ἀθηνῶν καὶ Πρόεδρον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, Κύριον, Κύριον Θεόκλητον. Σεβασμιώτατε, Ἐπιθυμῶν ν' ἀνυψώσω θεῖον Θυσιαστήριον εἰς λατρείαν τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ, ἤγειρα ἱερὸν ναὸν ἐν τῇ νήσῳ Αἰγίνης ἐπὶ τῶν θεμελίων παλαιοῦ ναοῦ, εὑρισκομένου ἐν ἐρειπομένῳ περιβόλῳ, χρησιμεύοντι πάλαι ποτέ, ὡς λέγεται, μονὴ γυναικεία καὶ ἀφιέρωσα αὐτὸν τῷ ἐν Τριάδι Θεῷ, πρὸς Ὃν τὴν λογικὴν καὶ πνευματικὴν ἀναφέρομεν λατρείαν. Τὸν ἱερὸν τοῦτον πόθον θέλων νὰ διαιωνίσω καὶ τὸν ἱερὸν τοῦτον περίβολον ἐπιποθῶν ν' ἀναδείξω Παρθενῶνα, ὡς ἦτο καὶ πρότερον καὶ θέλων νὰ φανῶ εὐεργετικὸς πρὸς τὰς ἀφιερωμένας τῷ Θεῷ παρθένους, ἔλαβον τινὰς ἁγίας ψυχὰς τῷ Θεῷ ἀφιερωμένας καὶ ἔταξα αὐτὰς εἰς τὴν τοῦ Θεοῦ λατρείαν. Ὁ ἐρειπωμένος ἐκεῖνος περίβολος μετεβλήθη ἤδη εἰς ἱερὸν Παρθενῶνα καὶ φρονῶ ὅτι κοσμεῖ τὴν νῆσον τῆς θεοσώστου ἐπαρχίας Σας. Τὸ ἔργον ἀρξάμενον δοκιμαστικῶς, ἐπειδὴ ἤδη θεία συνάρσει δείκνυται προκόπτον, λαμβάνω μετὰ πάσης εὐλαβείας τὸ θάρρος ν' ἀναγγείλω τὰ περὶ τούτου τῇ Ὑμ. Σεβασμιότητι, ὡς τῇ ἁρμοδίᾳ Ἐκκλησιαστικῇ ἀρχῇ καὶ ἐξαιτήσωμαι παρ' Αὐτῆς τὴν ἔγκρισιν Αὐτῆς πρὸς ἵδρυσιν Παρθενῶνος καὶ ἀναγνωρίσῃ αὐτὴν ὡς ἰδιωτικὴν γυναικείαν μονήν, τελοῦσαν ὑπὸ τὴν ἠθικὴν προστασίαν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀθηνῶν, ἐξ ἧς ἐξαρτᾶται.

Σεβασμιώτατε! Ὁ ἐμὸς πόθος εἶναι ν' ἀναδειχθῇ ὁ Παρθενὼν οὗτος πρότυπον ἱερᾶς μονῆς, ἥτις νὰ τιμᾷ τὸν θεόσωστον ὑμῶν Ἐπαρχίαν καὶ ὑπόδειγμα γένηται ταῖς τοῦ Κράτους ἱεραῖς μοναῖς καὶ ὠφέλιμος ταῖς προσιοῦσιν αὐτῇ. Πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ἐπιζητουμένου σκοποῦ ἀφίημι τῇ Ὑμετέρᾳ Σεβασμιότητι πᾶσαν ἐλευθερίαν, ὅπως συντάξῃ Κανονισμὸν καθ' ὃν πολιτευόμεναι αἱ ἐν τῇ Μονῇ ἀσκούμεναι μοναχαί, ἀναδειχθῶσι πρότυπα ἀρετῆς καὶ τελειότητος.

Περὶ τῆς διαίτης τῶν μοναζουσῶν ἐφροντίσαμεν καὶ ἐξησφαλίσαμεν αὐταῖς περιουσίαν τινά, ἥτις θ' αὐξηθῇ καὶ θὰ πολλαπλασιασθῇ μετὰ τὴν ἔγκρισιν καὶ ἀναγνώρισιν τοῦ ἔργου.

Πεποιθὼς ἐπὶ τῇ ἄκρᾳ Αὐτῆς Θεοφιλίᾳ καὶ εὐσεβείᾳ, ἀναμένω εὔελπις τὴν ἔγκρισιν καὶ ἀναγνώρισιν τῆς ἱερᾶς ἡμῶν μονῆς, τιμωμένης ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἁγίας Τριάδος. Διατελῶ μετὰ σεβασμοῦ, εὐπειθέστατος».

Ἔπειτα ἀπὸ τρεῖς μῆνες σιωπῆς τοῦ Θεοκλήτου καὶ ἀγωνίας γιὰ τὸν Νεκτάριο, πέφτει ὁ «κεραυνός», ὑπὸ τὴν μορφὴν ἐπισήμου ἐγγράφου «ἐπὶ συστάσει»...

Σ' αὐτὸ τὸ ἔγγραφον, ποὺ ἀποτελοῦσε κλῆσιν τοῦ Νεκταρίου... εἰς ἀπολογίαν δι' ἀνύπαρκτον ἀδίκημα, ὁ Θεόκλητος προσεποιεῖτο ὅτι δὲν ἤξερε τίποτε, ἐνῶ εἶχε παράσχει τὴν προφορικήν του ἔγκρισιν. Χείλη ἱερέως...

Ἀλλά, ἂς ἰδοῦμε τί ἔλεγε τὸ ἔγγραφον:

«...Ἀλγοῦμεν τὴν ψυχήν, Σεβασμιώτατε, πληροφορούμενοι, ὅτι ἡ Ὑμετέρα Σεβασμιότης ἄνευ βουλῆς καὶ γνώμης ἡμῶν ἵδρυσεν ἐν Αἰγίνῃ, τελούσῃ ὑπὸ τὴν ἡμετέραν ποιμαντορίαν, κοινότητα γυναικῶν, ὧν ὁ ἀριθμὸς ὁσημέραι πληθύνεται, ἀνήγειρεν ἐπὶ τῷ αὐτῷ κελλία, δαπάναις ὡς τὰ πολλὰ τῶν γυναικῶν τούτων καὶ εὐκτήριον οἶκον, ἡγεῖται δ' αὐτῆς ἐν πᾶσι, καθάπερ ἡγούμενος ἐν μονῇ ἀνεγνωρισμένῃ. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὅτι κείρει μοναχάς, προάγουσα ταύτας καὶ εἰς μεγαλοσχήμους καὶ τελεῖ ὡς ἱερεὺς ἐφημέριος τὰς ἐν τῇ νεοτεύκτῳ ταύτῃ κοινότητι ἱεροτελεστίας βοηθουμένη καὶ ὑπὸ τεταγμένων γυναικῶν, φερουσῶν ἱερὰ ἄμφια, ἤτοι ἐπιμανίκια καὶ ὡράριον.

Ἀλγοῦμεν τὴν ψυχήν, διότι ἐν πλήρει γνώσει τῶν ἱερῶν κανόνων τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ δὴ τοῦ Δ' τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἔχοντα οὕτω «...Ἔδοξε μηδένα μὲν μηδαμοῦ οἰκοδομεῖν, μηδὲ συνιστᾶν μοναστήριον, ἢ εὐκτήριον οἶκον παρὰ γνώμην τοῦ τῆς πόλεως Ἐπισκόπου... Μηδένα δὲ προσδέχεσθαι ἐν τοῖς μοναστηρίοις ἐπὶ τὸ μονάσαι παρὰ γνώμην τοῦ ἰδίου δεσπότου...», τοῦ Α' τῆς ΑΒ διαγορεύοντος: «...Μηδενὶ ἐξεῖναι μοναστήριον οἰκοδομεῖν ἄνευ τῆς τοῦ Ἐπισκόπου γνώμης καὶ βουλῆς... καὶ τοῖς ἐπισκοπικοῖς ἀρχείοις ἐναποτίθεσθαι...» ἡ Ὑμετέρα Σεβασμιότης προέβη εἰς τὸ ἀνωτέρω ἐπιχείρημα, μηδόλως λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν πάνθ' ὅσα πρὸ τούτου ἐπιτέτακται γίγνεσθαι, μηδὲ ἐκεῖνα, ἅτινα διὰ τοὺς ἰδίας γνώμη καὶ βλάβη, ἐπιχειροῦντας.

Ναὶ ἀλγοῦμεν, Σεβασμιώτατε, οὐ μὴν διὰ τὰ παρὰ τῆς Ὑμετέρας Σεβασμιότητος οὕτωσιν ἀποτολμηθέντα, ἀλλὰ καὶ διότι ἑπόμενοι τῷ αὐτῷ Δ' ἱερῷ κανόνι τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, καθ' ὃν ὀφείλομεν τὴν δέουσαν πρόνοιαν ποιεῖσθαι τῶν μοναστηθίων, καθῆκον ἡγούμεθα, ἵνα διὰ τοῦ παρόντος ἡμῶν γράμματος προσκαλέσωμεν Αὐτήν, ὅπως δῶ ἡμῖν, ὡς τῷ ἁρμοδίῳ Ἐπισκόπῳ λόγον γραπτὸν ἐν τσῖς ἑξῆς:

Α) Διατὶ ἄνευ γνώμης καὶ βουλῆς ἡμῶν, ὡς ἁρμοδίου Ἐπισκόπου, ἵδρυσε τὴν εἰρημένην κοινότητα καὶ διὰ τίνα σκοπόν.

Β) Ποῖος ὁ ἀριθμὸς τῶν τὴν κοινότητα ταύτην ἀποτελουσῶν σήμερον γυναικῶν. Πρὸς πλήρη δὲ τούτου διασάφησιν ἀποσταλήτω ἡμῖν πίναξ ἐμφαίνων ὑπ' αὔξοντα ἀριθμὸν τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον, τὴν ἡλικίαν, τὴν πατρίδα ἑκάστης τῶν γυναικῶν τούτων, τὸν χρόνον προσκλήσεως εἰς τὴν κοινότητα, τὸν χρόνον τῆς κουρᾶς, ποῦ καὶ παρὰ τίνος αὗται εἰσὶ κεκαρμέναι, εἰ ἀληθῶς εἰσι τοιαῦται.

Γ) Πόσα κελλία ἔχουσι κτισθεῖ διὰ τὴν κατοικίαν τῶν γυναικῶν τούτων, πόση δαπάνη δι' αὐτὰ ἀπητήθη, τίς κατέβαλε τὴν δαπάνην, ὀνομαστὶ τίς καταβαλὼν καὶ ποῖον τὸ καταβληθὲν ὑπ' αὐτοῦ ποσόν.

Δ) Ἐπ' ὀνόματι τίνος Ἁγίου τιμᾶται ὁ εὐκτήριος τῆς κοινότητος οἶκος. Πόση δὲ ἡ αὐτοῦ δαπάνη καὶ τὶς ὁ καταβαλὼν αὐτήν. Ἂν ἐνεκαινιάσθη κατὰ τὰς διατυπώσεις τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας, παρὰ τίνος Ἀρχιερέως καὶ πότε ἐγένετο ὁ ἐγκαινιασμὸς καὶ ἂν διὰ τὴν ἀνέγερσιν καὶ τὰ ἐγκαίνια προηγήθησαν τὰ διατεταγμένα.

Ε) Ἂν ὄντως ἐπικουροῦσιν ἐν τῇ θείᾳ Λειτουργίᾳ καὶ ταῖς λοιπαῖς ἀκολουθίαις γυναῖκες καθωρισμέναι, φέρουσαι τὰ ὡς εἴρηται ἀνωτέρω ἄμφια καὶ ποῖα ἡ ὑπ' αὐτῶν τελουμένη ὑπηρεσία.

ΣΤ) Πῶς διαιτῶνται αἱ τὴν κοινότητα ταύτην ἀποτελοῦσαι γυναῖκες ἀπὸ τὴν ἔποψιν τῆς ὑγιεινῆς, ἤτοι κατοικίας, τροφῆς, ἐνδυμασίας. Τίνες οἱ ποιμηθευταὶ καὶ οἱ ὑπηρετοῦντες καὶ πόθεν ἡ προμήθεια τῶν διὰ τὸν βίον χρησίμων.

Ζ) Ποίαν ἡ ὑμετέρα Σεβασμιότης ἀσκεῖ ἡγεσίαν ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ τῆς κοινότητος βίου.

Η) Τίς ἐν συνόλῳ καὶ ἐν μέρει καὶ καθ' ὅλας τὰς ἐπόψεις ὁ διέπων τὰ τῆς σωματικῆς καὶ πνευματικῆς ζωῆς κανονισμός.

Ἀγαπένοντες ὅσον οἷόν τε τάχιστα τὸν αἰτούμενον παρὰ τῆς Ὑμετέρας Σεβασμιότητος γραπτὸν λόγον ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἀνωτέρω, διατελοῦμεν τῆς Ὑμετέρας Σεβασμιότητος ἐν Χριστῷ ἀδελφοί. Ὅλως πρόθυμοι. Ὁ Ἀθηνῶν Θεόκλητος».

—Ὥστε, δὲν ἀναφέρει τίποτε διὰ τὴν ἴδρυσιν τοῦ ἱεροῦ κτίσματος ἔργου... τίποτε ἀπολύτως... Ὁ Θεὸς νὰ συγχωρήσει τὸν ἀδελφόν!...

Ὁ Νεκτάριος, ἀφοῦ ἐμονολόγησε ἔτσι, τὴν στιγμὴ ποὺ μία μονάχη τοῦ ἐπήγαινε τὸν καφέ, ἔκαμε τὸν σταυρό του καὶ ἐσυνέχισε:

—Ἰησοῦς Χριστός, Σωτήρ, νικᾶ. Ἐξῆλθε νικῶν καὶ ἵνα νικήσει.

Πέρασε στὸ ὑπνοδωμάτιο, ἐμπῆκε ἀπὸ τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, γόνατισε καὶ προσευχήθη ἐκ βάθους ψυχῆς.

—Ὁ πόνος, Κυρία, ὁ βαθὺς καὶ ἤδη ἀνεκλάλητος, δὲν ἀπαγορεύει ἐμὲ τὸν ἴδιον. Γνωρίζετε καλῶς ὅτι τὸ ταπεινὸν σαοκίον μου δύναται νὰ ἐγκαταβιώσει ὁπουδήποτε. Εἰς οἱανδήποτε μονήν. Ἤδη μοὶ ἔγραψαν καὶ ἀναζητοῦν τὴν παρουσίαν μου εἰς τὴν ἔσκησιν ἅγιοι τινὲς ἐρημῖται εἰς τὸν ὑπὸ τὴν ποοστασίαν Σας ἱερὸν Ἄθωνα. Ὁ πόνος, ἐνοχλεῖ δι' αὐτὰς τὰς ὀλίγας ἁγίας παοθένους, τὰς ἁπλοϊκὰς καὶ τιμίας ψυχὰς ἃς μοὶ ἐνεπιστεύθη ὁ Υἱός Σας...

Ἐσκέφθηκε ὅτι ἔπρεπε, προτοῦ συντάξῃ τὴν ἀπολογίαν του, νὰ ἔχῃ ἐπικοινωνίαν μὲ τὰς μοναχάς. Νὰ μὴν ἀποκρύψῃ τὸν κίνδυνον, ἀλλὰ οὔτε νὰ τὶς ἐμβάλῃ εἰς πανικόν.

Πρώτη προσῆλθε ἡ ἡγουμένη, ἡ τυφλὴ Σένη.

—Ὁσιωτάτη ἀδελφὴ τῆς εἶπε, μόλις τὴν εἶδε νὰ ψηλαφεῖ τὸ γραφεῖο του. Ὁ Κύριος μεθ' ἡμῶν.

—Εὐλογεῖτε, ἀποκρίθηκε ἐκείνη.

—Καὶ ἐὰν πορευθῶ ἐν μέσῳ σκιᾶς θανάτου, οὐ φοβηθήσομαι κακά, ὅτι ἡ χεὶρ Σου μετ' ἐμοῦ εἶ. Τὸ πιστεύετε αὐτό;

—Ἀπολύτως, σεβασμιώτατε, ἀντήχησε ἡ μελωδικὴ φωνή της.

—Ἐφ' ὅσον μὲ καθαρὰν καρδίαν καὶ ἐν πνεύματι ἀληθείας ὁρματιζόμεθα κάτι τὸ εὐγενές, τὸ ἐπικοδομητικὸν πρὸς δόξαν Θεοῦ. ἐπόμενον νὰ ἔχωμεν ταλαιπωρίας. Συμφωνεῖτε;

—Μάλιστα, σεβασμιώτατε.

—Ὁ ἀρχαῖος πτερνιστὴς τοιαῦτα ἔργα τὰ ἀντιμετωπίζει. Συνεπῶς ἐφόσον βαδίζομεν μὲ πίστιν πρὸς πραγματοποίησιν τοῦ ἱεροῦ τούτου σκοποῦ, θὰ μᾶς παρεμβάλλει ἐμπόδια, θὰ σπρώνει εἰς τὴν ὁδὸν τριβόλους, θὰ μᾶς ἐκθέτει εἰς κινδύνους. Ἐπιταλαμβάνετε;

—Ἤρθε ἀπόφασις τοῦ Μητροπολίτου;

—Ναί.

—Καὶ ζητεῖ διάλυσιν;

—Ὄχι. Ἀπολογίαν. Καί... λεπτομερειακὴν ἀναφορόν.

—Τί εἴδους ἀπολογίαν;

—Σχετικῶς μὲ τὴν ἴδυσιν καὶ ἐξέλιξιν.

—Μὰ δὲν εἴχαμε πλήρη τὴν συγκατάθεσίν του, ὅταν...

—Βεβαίως.

—Τότε;

Ἀκολούθησε σιγή.

—Μὴ στενοχωρεῖσθε. Εἴπομεν. Ὁ Κύριος βλέπει. Θὰ συντάξω ἴσως καὶ ἐντὸς τῆς αὔριον μὲ ἠρεμίαν καὶ σύνεσιν τὴν ἀπολογίαν μου καὶ ἐν συνεργασίᾳ θὰ ἐτοιμάσετε καὶ θὰ ὑπογράψετε σχετικὴν ἀναφορὰν μὲ λεπτομερείας κατατάξεως τῶν μελῶν τῆς ἀδελφότητος καὶ τῆς οἰκονομικῆς συμβολῆς ἑκάστης ἐξ αὐτῶν. Ἄλλο τίποτε, δὲν μᾶς ἀπομένει.

—Λέτε, σεβασμιώτατε, νὰ ὑποστῶμεν διωγμόν,

—Δὲν τὸ γνωρίζω. Μᾶλλον ὄχι. Φοβεῖσθε;

—Παραμένω πιστὴ εἰς τὸν ὅρκον μου. Καὶ εἶμαι πάντα ἕτοιμη διὰ νὰ προσφέρω εἰς τὸν Κύριον τὴν ζωήν μου. Τί τὸ φυσιολογικώτερον; Ἀνησυχῶ διὰ τὰς ἀδελφάς... διὰ μερικὰς αἱ ὁποῖαι κάμπτονται, πάσχουν καὶ λιποψυχοῦν.

—Εἰ ὁ Θεὸς μεθ' ἡμῶν, τίς καθ' ἡμῶν;

—Εὐχαριστῶ ἐκ βαθέων.

—Ἐφ' ὅσον, ἐπαναλαμβάνω, ἀγωνιζόμεθα πρὸς δόξαν θεοῦ, σχεδὸν τὸ κάθε εἰκοσιτετράωρον θὰ δίδωμεν μάχας. Εἰς τὰς μάχας βεβαίως θὰ λαμβάνομεν πληγάς... θὰ πίπτωμεν, θὰ ἐκψυχῶμεν. Αὐτό, ὅμως, ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει, θὰ πρέπει νὰ τὸ ὑπογράψῃ ὁ Κύριος. Τί λέγεις;

—Ὑποφέρετε, σεβασμιώτατε... Πάσχετε ἐξ αἰτίας μας. Ἀναλογίζομαι ἂν εἴμεθα ἄξιαι μιᾶς τοιαύτης ἐκ μέρους σας θυσίας...

—Ἐφ' ὅσον ἀνέλαβον, μὲ φόβον Θεοῦ, τὴν προστασίαν σας, θὰ παραμείνω ἀγωνιζόμενος. Ἐφόσον ζῶ καὶ διαβλέπω τὴν πρὸς τὸν Θεὸν ἀφοσίωσίν σας, δὲν θὰ σᾶς ἐγκαταλείψω. Ἡ χαρά σας, χαρά μου. Ὁ στεναγμός σας, στεναγμός μου.

Ἡ τυφλὴ ἔσκυψε καὶ τοῦ ἐφίλησε τὸ χέρι, ἐνῶ ἀνελύετο σὲ λυγμούς...

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Γεροντουπόλεις στὶς Η.Π.Α.

ΕΝΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΕΙΡΑΜΑ

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 3ης ΣΕΛΙΔΟΣ

ατρα, ἐφημερίδες καὶ τριακόσιες λέσχες, στὶς ὁποῖες μπορεῖ κανεὶς νὰ βρῇ μιὰ διέξοδο γιὰ τὴν ἰδιαίτερη ἀπασχόλησή του. Ὑπάρχουν γήπεδα γκόλφ, κολυμβητικὲς δεξαμενές, ποδήλατα γιὰ ποδηλασίες. Καὶ ὅλα αὐτὰ μέσα σ' ἕνα κλίμα μὲ γεωτονικοὺς χώρους γιὰ ἐκδρομὲς ἀπὸ τοὺς πιὸ θεαματικοὺς τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν.

Τὸ ἴδιο γίνεται καὶ μὲ τὶς ἄλλες γεροντουπόλεις ποὺ εἶναι ἐγκατεστημένες σὲ διάφορες πολιτεῖες. Πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ προέλευσή τους δὲν εἶναι μία. Μερικὲς ξεκίνησαν ἀπὸ τὴν κερδοσκοπικὴ πρωτοβουλία μιᾶς ἐπιχειρήσεως, ἄλλες ἀπὸ ἕνα σωματεῖο ἐπαγγελματιῶν, ἄλλες ἀπὸ τὸν δῆμο, τὸν κυβερνήτη ἢ τὴν κοινότητα.

ΚΑΤΟΧΥΡΩΜΕΝΗ ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ

Τὸ πείραμα αὐτὸ μελετᾶται, ἀπὸ τοὺς εἰδικοὺς πολλῶν χωρῶν. Κι αὐτὸ γιατὶ κάθε χώρα ἀντιμετωπίζει πρόβλημα ἐξανδρωπισμοῦ τῶν συνθηκῶν ζωῆς τῶν προχωρημένων ἡλικιῶν. Στὶς μὴ ἀνεπτυγμένες χώρες, ὅπου οἱ ἀγροτικοὶ πληθυσμοὶ εἶναι μεγάλοι, τὸ πρόβλημα δὲν εἶναι τόσο ὀξύ, στὶς βιομηχανικές, ὅμως, μὲ τὶς τεράστιες μεγαλουπόλεις, εἶναι ἀγχῶδες. Πῶς θὰ ζήσουν ἄνετα ἕνα ἑκατομμύριο γέροι στὴ Νέα Ὑόρκη, ἄλλοι τόσοι στὴ Μόσχα καὶ ἀκόμα περισσότερο στὸ Τόκιο;

«Ἡ μέση διάρκεια τῆς ζωῆς παρατείνεται συνεχῶς, γράφει τὸ ἀμερικανικὸ περιοδικὸ «Τάιμ». Στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες ξεπέρασε τὸ 73ο. Ἂν καταπολεμηθῇ ὁ καρκίνος, ἡ μέση διάρκεια τῆς ζωῆς θὰ παραταθῇ γιὰ δυὸ ἀκόμα χρόνια. Ὁ συνεχὴς ἑξ ἄλλου ὑποβιβασμὸς τοῦ ὁρίου ἡλικίας στὸ ὁποῖο ἀρχίζει ἡ συνταξιοδότηση, συντελεῖ ὥστε νὰ μεγαλώνῃ ἀκόμα περισσότερο ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀπομάχων. Καὶ δὲν εἶναι νοητὸ νὰ παραμένῃ αὐτὸς ὁ κόσμος ἀκάλυπτος ἀὰν ἕνα ἀχανὲς προλετariάτο, τὸ πιὸ ἀξιολύπητο ποὺ γνώρισε ποτὲ ὁ κόσμος. Γι' αὐτό, παρ' ὅλα ὅσα λέγονται, οἱ γεροντουπόλεις προσφέρουν μιὰ τολμηρὴ καὶ ριζικὴ διέξοδο ποὺ ἂν δὲν τὴν συνήθισε ἀκόμα ἡ ἀνθρώπινη συνείδηση καὶ εὐαισθησία, θὰ τὴν συνηθίσῃ ὁπωσδήποτε».

Τὸ περιοδικὸ δημοσιεύει μικρὲς συνεντεύξεις μὲ ἡλικιωμένους κάθε κατηγορίας ποὺ ζοῦν στὶς γεροντουπόλεις. Νὰ μερικὰ ἀποσπάσματα ἀπὸ ἐντυπώσεις καὶ ἐμπειρίες:

«Νοιώθω ἀνεξάρτητος καὶ ἐλεύθερος σ' αὐτὴ τὴν πόλη. Μοῦ ἦταν ἀδύνατο νὰ ὑποφέρω ἄλλο τὴ ζωὴ στὴ Νέα Ὑόρκη. Ὅταν οἱ δικοί μου μὲ νοσταλγοῦν ἔρχονται καὶ μὲ βλέπουν, ἀλλὰ εἶναι πάντοτε θιαστικοὶ καὶ αὐτὸ ἀκριβῶς μοῦ λέει πὼς ἡ ἀποχώρησή μου στὸ Σὰν Σίτυ ἦταν ὅτι καλύτερο μποροῦσε νὰ ἐπιθυμήσω. Τρώγω καλά ἔχω τὸ γιατρό μου, τὸν κινηματογράφο μου, τὸ θεατρό μου κάνω ποδήλατο ἢ μπάνιο δίχως νὰ ἐνοχλῶ κανένα καὶ πρὸ παντὸς δίχως νὰ μὲ περιπαίζῃ κανένας. Καλλιεργῶ ἕναν κῆπο, ζῶ μὲ τὶς ἀναμνήσεις μου. Στὴν ἀρχὴ ἦταν κάπως δύσκολα, ἀλλὰ σιγὰ —σιγὰ ἐξετίμησα τὴν σημασία τῆς γαλήνης ποὺ μοῦ προσφέρει ἡ νέα αὐτὴ πόλη».

«Ὑπάρχουν καὶ ὧρες δύσκολες, λέει μιὰ ἡλικιωμένη γυναίκα, πρώην δασκάλα. Ὑπάρχουν στιγμὲς ποὺ νοιώθει κανεὶς ἀποκομμένος ἀπὸ τὸ ἴδιο του τὸ σῶμα. Ἀλλά, ὅταν θυμᾶμαι πόσο πιὸ πικρὴ ἦταν ἡ ζωὴ στὸ Σικάγο, λέω πὼς ἐδῶ εἶναι περίλαμπρα. Ἀναπαύομαι, διαβάζω γράφω, φιλοσοφῶ δὲν φοβᾶμαι τὴν ἀρρώστεια ὅσο τὴ φοβοῦμουνα στὴν ἀρχική μου πόλη. Πολλοὶ λένε πὼς εἴμαστε ἐξόριστοι, ἀλλὰ νομίζω πὼς ὑπερβάλλουν. Καλύτερα ἄλλωστε ἐξόριστοι σ' αὐτὸ τὸ εἶδος παρὰ ποδοπατημένοι, δυσάρεστοι, ἄχρηστοι. Ἐδῶ ἔχουμε μιὰ ὁμοιογένεια, δὲν μᾶς προσβάλλει κανείς, δὲν γκρινιάζουμε μὲ κανένα, ἔχουμε τὴν ἀξιοπρέπειά μας θωρακισμένη. Εἶναι ὡραῖο ἀπὸ πολλὲς ἀπόψεις νὰ μὴ σὲ βλέπῃ κανεὶς στὰ χρόνια ποὺ ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι καὶ τόσο ἀξιοθέατος. Παράδειγμα, ἐδῶ χαιρόμαστε τὸ νερὸ ποὺ τὸ στερούμαστε στὸ Σικάγο, μὲ τὴν ἀκόρεστη γιὰ ἄλλα νεολαία. Κολυμπᾶμε κάθε μέρα».

Κατὰ τρόπο ἀνάλογο μιλανε οἱ περισσότεροι. Ἐλάχιστοι εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ δὲν μποροῦν νὰ σηκώσουν τὴν «ἐξορία», καθὼς λένε, καὶ ἐπιστρέφουν στὴν προτέρη κατοικία τους, ἀνάμεσα στὶς ἄλλες γενιές.

ΠΟΙΟΤΗΤΑ καὶ ΚΑΛΕΣ ΤΙΜΕΣ θὰ εὕρετε δι' ὅλα τὰ ΣΧΟΛΙΚΑ ΣΑΣ ΕΙΔΗ ΜΟΝΟΝ στὰ ΜΕΓΑΛΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ
ΧΑΡ. & Ι. ΚΑΓΙΑΦΑΣ
Ἑρμοῦ 14—Αἰόλου 68
ΠΑΤΡΑΙ —ΑΘΗΝΑΙ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΟΥΗΔΙΑΝ

Πρωτότυπα μέτρα γιὰ τὴν παιδικὴ ἐγκληματικότητα

ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

ΣΤΟΚΧΟΛΜΗ. Εἰς τὴν νησίδα Σκά, νοτίως τῆς Στοκχόλμης, εἰς ἓν συγκρότημα γραφικῶν οἰκιῶν, ἡ Σουηδία προσπαθεῖ νὰ ἀντιμετωπίσῃ μὲ ἀνορθόδοξον τρόπον τὸ πρόβλημα τῆς παιδικῆς ἐγκληματικότητος.

Τὰ ἀποτελέσματα τῶν μέχρι τοῦδε μελετῶν ἔχουν ἀποδείξει, ὅτι ἡ ἀπομόνωσις τῶν ἐγκληματικῶν παιδιῶν καὶ ἡ ὑποβολή των εἰς θεραπείαν μακρὰν τοῦ οἰκογενειακοῦ των περιβάλλοντος, συνήθως δὲν φέρουν οὐδὲν ἀποτέλεσμα. Διότι τὰ παιδιὰ ἀφ' ὅτου ἐπανέρχονται εἰς τὰς οἰκογενειακάς συνθήκας αἱ ὁποῖαι τοὺς διεστρέβλωσαν τὸν ψυχικόν των κόσμον, ἀνακτοῦν τὰ παλαιά τὸν πάθη. Εἰς τὴν νησίδα Σκὰ ὑποβάλλεται εἰς θεραπείαν, ὁλόκληρος ἡ οἰκογένεια τοῦ μικροῦ ἐγκληματίου.

«Ἡ ἀρχή μας εἶναι ἡ ἑξῆς», λέγει ὁ Μπένγκ Μπόργκιεσον, ὁ διευθυντὴς τοῦ προγράμματος. «Ὅταν ἓν πλοῖον ναυαγῇ, ἐὰν ὅλοι οἱ ἐπιβαίνοντες δὲν βοηθήσουν ἀσφαλῶς θὰ καταποντισθῇ. Δι' αὐτό, ὑποχρεώνομεν ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειαν τοῦ ἐγκληματίου νὰ ἔλθῃ ἐδῶ διὰ νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν θεραπείαν του, θεραπευομένη καὶ ἡ ἰδία.

Κατ' ἀρχήν, ἡ οἰκογένεια ἔρχεται ἐθελοντικῶς. Εἰς τὴν πραγματικότητα ὅμως οἱ γονεῖς πειθαναγκάζονται ὑπὸ τῶν ἀρχῶν νὰ ἔλθουν, διὰ τῆς ἀπειλῆς ὅτι θὰ τοὺς ἀφαιρέσουν τὴν κηδεμονίαν τοῦ τέκνου των, ἐὰν δὲν δεχθοῦν νὰ συμβάλουν εἰς τὴν θεραπείαν του.

Η ΑΛΛΑΓΗ

Εἰς τοὺς φιλοξενουμένους συνιστᾶται ὅπως ἀλλάξουν τόπον κατοικίας καὶ ἀρχίσουν, εἰς ἄλλην γειτονίαν ἢ πόλιν, μίαν νέαν ζωήν. Διότι, ἐὰν ἐπανέλθουν εἰς τὸ παλαιὸν περιβάλλον τῶν ὑπάρχει κίνδυνος νὰ ἐπανέλθουν καὶ εἰς τὸν παλαιὸν τρόπον ζωῆς. Ἐπίσης, προειδοποιοῦνται ὅτι ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει θὰ ἐπανέλθουν, μετὰ τὴν ἀποθεραπείαν των εἰς τὸ Σκά.

«Ἐὰν ἐγνώριζαν ὅτι θὰ ἠμποροῦσαν νὰ ἐπανέλθουν» λέγει ὁ Μπόργιεσον, θὰ ἀνέπτυσσαν ἓν εἶδος ψυχικῆς ἐξαρτήσεως τὸ ὁποῖον θὰ τοὺς ἠμπόδιζε νὰ θεραπευθοῦν.

Τὸ χωρίον λειτουργεῖ ἀπὸ τοῦ 1972, τὰ δὲ ἀποτελέσματα, κατὰ τὴν πενταετίαν αὐτήν, εἶναι μᾶλλον ἐνθαρρυντικά, εἶναι ὅμως, ἐνωρὶς διὰ νὰ ἀποφανθῇ ἐὰν θὰ εἶναι μόνιμα. Πάντως, τὰ ἐγκληματικὰ παιδία τὰ ὁποῖα ἔφυγαν ἀπὸ τὸ χωρίον ἐφοίτησαν ἱκανοποιητικῶς εἰς τὰ κανονικὰ σχολεῖα. Οἱ πλέον ὠφελημένοι εἶναι αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδία. Οἱ ἄνδρες δυσκόλως προσαρμόζονται εἰς τὴν ζωὴν τῆς πειθαρχίας εἰς τὴν ὁποίαν ὑποβάλλονται κατὰ τὴν διαμονήν των εἰς τὸ χωρίον.

Ἓν ζεῦγος φιλοξενουμένων, λέγει:

«Ἐδῶ, ἐσταματήσαμεν τὴν συνήθειαν τοῦ νὰ πίνωμεν, ἀντιλαμβανόμεθα δὲ ὅτι ὅταν πίνωμεν, εἴμεθα κακοί γονεῖς. Ἐπίσης, ἐμάθαμεν νὰ συζητῶμεν τὰ προβλήματά μας μὲ ἄλλους ἀνθρώπους, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον οὐδέποτε ἐκάμναμεν εἰς τὸ παρελθόν. Μᾶς ἐχρειάζετο αὐτὴ ἡ ἐμπειρία».

ΑΕΛΛΩ
ΣΗΜΕΡΟΝ 8.40—12.45
ΑΝΘΡΩΠΟ-ΚΥΝΗΓΗΤΟ
ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ 1